ឯកសារស្រាវជ្រាវសង្ខេប

គណៈកម្មការទី២ ព្រឹទ្ធសភាទទួលបន្ទុក សេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ និងសវនកម្ម

ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងការផ្តល់សេវាកម្ម របស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ នៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង

ស្រាវជ្រាវដោយៈ លោកស្រី គុប ដារី
ដឹកនាំដោយៈ លោក សូ សុវណ្ណារិទ្ធិ

ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦

វិទ្យាស្ថានសភាកម្ពុជា

កំណត់សម្គាល់

វិទ្យាស្ថានសភាកម្ពុជា (វ.ស.ក) គឺជាស្ថាប័នឯករាជ្យមួយដែល ផ្តល់ការគាំទ្រដល់សភាកម្ពុជា តាមរយៈការ ផ្តល់នូវឯកសារស្រាវជ្រាវទៅតាមសំណើរបស់សមាជិក-សមាជិកា និងគណៈកម្មការជំនាញ របស់រដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា ដែលមានការវិភាគទៅលើបញ្ហាដែលកំពុងតែកើតមាននៅពេលបច្ចុប្បន្ន និងដែលអាចនឹងកើតឡើងនាពេលអនាគត លើប្រធានបទការរៀបចំច្បាប់ និងគោលនយោបាយសាធារណៈ។ ឯកសារទាំងនេះផ្តល់នូវព័ត៌មានផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសភា និងការងារមណ្ឌល ឬតួនាទីភាគរបស់សមាជិក-សមាជិការសភា ក៏ប៉ុន្តែ រាល់អត្ថន័យដែលមាននៅក្នុងឯក-សារទាំងនេះមិនមែនតំណាង ឬឆ្លុះបញ្ចាំងអំពី ទស្សនៈផ្ទាល់របស់វិទ្យាស្ថានសភាកម្ពុជា សភា ឬសមាជិក-សមាជិកាណាម្នាក់នោះឡើយ។

ខ្លឹមសារនៃឯកសារទាំងនេះមានកំណត់នូវកាលបរិច្ឆេទរៀបចំច្បាស់លាស់ និងអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់តែជាឯកសារយោងប៉ុណ្ណោះ។ ឯកសារទាំងនេះមិនមានគោលបំណងផ្តល់ប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់ ឬទៅលើគោលនយោបាយណាមួយឡើយ ហើយក៏មិនបានធ្វើការសិក្សាអោយបានគ្រប់ប្រធានបទ ឬរាល់ខ្លឹមសារលម្អិតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនោះដែរ។

ខ្លឹមសារនៃឯកសារស្រាវជ្រាវនេះស្ថិតក្រោមច្បាប់ជាធរមានរបស់កម្ពុជា និងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ។ រាល់ការរៀបចំឡើងវិញដោយដកស្រង់នូវផ្នែកណាមួយ ឬខ្លឹមសារទាំងស្រុងនៃឯកសារស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពី វិទ្យាស្ថាន។

រក្សាសិទ្ធិ ឆ្នាំ២០១៦ វិទ្យាស្ថានសភាកម្ពុជា (វ.ស.ក) ។

មាតិកា

១. សេចក្តីផ្តើម 1

២. ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច.. 1

២.១. ការងារមនុស្សពេញវ័យ ដែលមានអាយុ១៨ឆ្នាំ ឡើង 2

២.២. សក្តានុពលនៃការបង្កើនផលិតកម្មកសិកម្ម..4

២.៣. កត្តាអំណោយផលសម្រាប់ទាក់ទាញការវិនិយោគ 5

២.៤. កត្តាប្រឈមដែលផលិតករក្នុងស្រុកជួបប្រទះ 6

២.៥. គោលនយោបាយឆ្លើយតបនៅក្នុងបរិបទនៃដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ និងវិមជ្ឈការ......7

២.៦.ការពង្រឹងតួនាទីនៃរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ 10

៣. ជម្រើសគោលនយោបាយ.. 12

ឯកសារយោង.. 17

១. សេចក្តីផ្តើម

គណៈកម្មការទី២ព្រឹទ្ធសភាទទួលបន្ទុក សេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ និងសវនកម្ម ដោយមានការចូលរួមពីគណៈកម្មការទី៨ ព្រឹទ្ធសភា នឹងមានកិច្ចប្រជុំជាមួយនឹងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ រួមមាន អភិបាលខេត្ត នាយកដ្ឋានបច្ចេកទេសថ្នាក់ខេត្តដែលពាក់ពន្ធ័ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ចាប់ពីថ្ងៃទី៩ ដល់ថ្ងៃទី ១១ ខែវិច្ឆិការ ឆ្នាំ ២០១៦ នៅខេត្តបាត់ដំបង។ ឯកសារស្រាវជ្រាវសង្ខេបនេះ គឺរៀបចំឡើងដើម្បីផ្តល់នូវព័ត៌មានសម្រាប់បេសកម្មនេះ។ ឯកសារនេះផ្តោតលើតួនាទីរបស់រាជរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច។ ឯកសារស្រាវជ្រាវសង្ខេប នឹងឆ្លើយសំណួរស្រាវជ្រាវដូចខាងក្រោម៖

១. សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច៖ តើមានសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងបញ្ហាប្រឈមចម្បងៗអ្វីខ្លះដែលប្រជាជននៅមូលដ្ឋានមាន និងបានជួបប្រទះនៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង?

២. សម្រាប់ការផ្តល់សេវាសាធារណៈ៖ តើសេវាសាធារណៈអ្វីខ្លះដែលបានផ្តល់ជូនដល់ប្រជាជននៅមូលដ្ឋាន សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម ដើម្បីធានាចីរភាពនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសកម្មភាពរកប្រាក់ចំណូលរបស់ពួកគេ នៅក្នុងបរិបទវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ នៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង?

៣.តើមានជម្រើសគោលនយោបាយអ្វីខ្លះ សម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដើម្បីគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រជាជននៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង?

របកគំហើញដែលពិភាក្សាក្នុងអត្ថបទនេះ បានមកពីឯកសារស្រាវជ្រាវដែលមានស្រាប់ របាយការណ៍រដ្ឋាភិបាលនិងការវិភាគទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ព្រមទាំងព័ត៌មានដែលអាចរកបានពីប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណិត។

២. ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច

យោងលើទិន្នន័យឃុំ ឆ្នាំ ២០១៥ បាត់ដំបងមានប្រជាជនចំនួន ១,២០៥,០៥០ នាក់ ឬប្រហែលជា ៨ % នៃចំនួនប្រជាជនកម្ពុជាសរុប (១៥,៤៧៧,៤២២ នាក់) ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ និង ជាខេត្តដែលធំជាងគេទីបី បន្ទាប់ពីរាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តកណ្តាល។[1] បាត់ដំបងជាតំបន់ឈានមុខគេខាងផលិកម្មស្រូវ។ ទោះបីជា កសិករជាច្រើនរងផលប៉ះពាល់ពីភាពមិនប្រក្រតីនៃអាកាសធាតុកពីរបីឆ្នាំចុងឆ្នាំចុងក្រោយនេះក៏ដោយ ក៏ខេត្តនេះផលិតស្រូវសរុបបាន ៧១៣,៧៤៧ តោន ឬប្រមាណប្រហែល ១១% នៃផលិតផលស្រូវកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ដែលជាខេត្តធំទីបីក្នុងផលិកម្មស្រូវ បន្ទាប់ពីខេត្តព្រៃវែង និងតាកែវ (ឧបសម្ពន្ធ ១)។ ផែនទី១ បង្ហាញពីចំនួនភាគរយនៃផ្ទៃដីដាំដុះដំណាំស្រូវ និងចំការ តាមស្រុក

នីមួយៗនៃខេត្តបាត់ដំបងក្នុងឆ្នាំ ២០១៥។ ផែនទីនេះបង្ហាញថាស្រុកខ្លះក្នុងចំណោមស្រុកទាំង១៤ មិនពឹងផ្អែកលើផលិតកម្មស្រូវទាំងនោះទេ បើផ្អែកលើផ្ទៃដីដាំដុះ ។ ឧទាហរណ៍ ដំណាំចំការហាក់ជាប្រភពជីវភាពសំខាន់សម្រាប់ប្រជាជននៅស្រុក សំពៅលូន ភ្នំព្រឹក កំរៀង រតនមណ្ឌល និងសំឡូត ។

ផែនទី ១៖ ផ្ទៃដីប្រើប្រាស់សម្រាប់ដំណាំស្រូវ និងចំការ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ ដោយយោងលើទិន្នន័យភូមិ ឃុំ ២០១៥ (យោងលើឧបសម្ព័ន្ធ២ សម្រាប់ការចាត់ថ្នាក់នៃសន្ទស្សន៍)

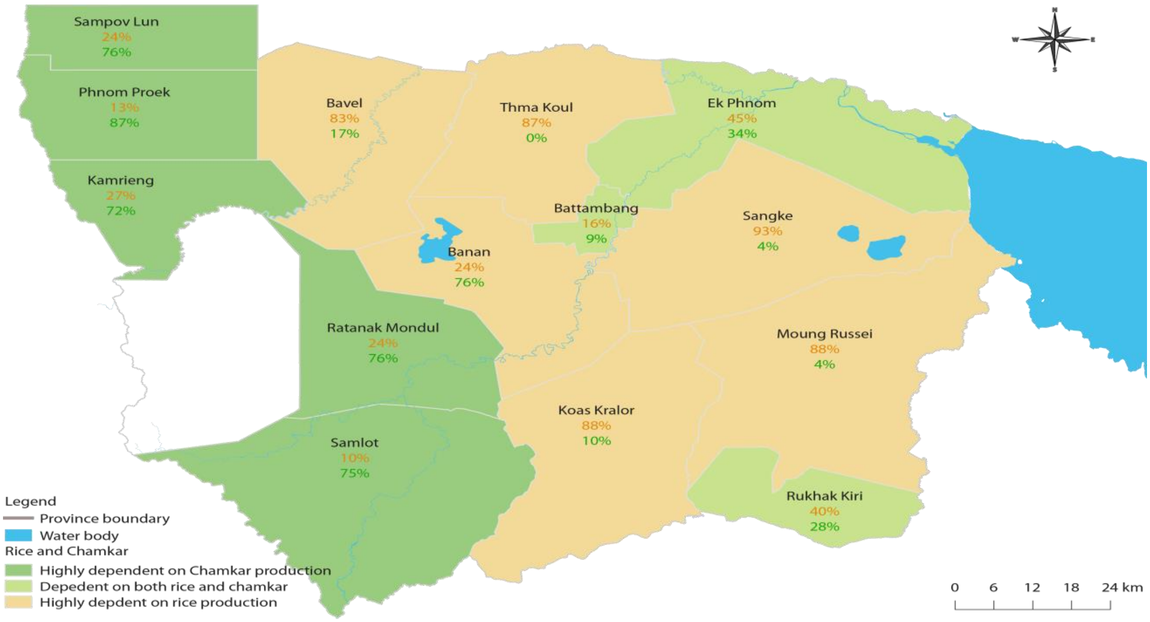

២.១. ការងារមនុស្សពេញវ័យ ដែលមានអាយុ១៨ឆ្នាំ ឡើង

ទិន្នន័យឃុំ ២០១៥ បានបង្ហាញថា មនុស្សពេញវ័យមួយនាក់ គឺរ៉ាប់រងចិញ្ចឹមសមាជិកប្រហែលបីនាក់។ នៅក្នុងខេត្តនេះ គ្រួសារជាមធ្យមៗមានមនុស្សចំនួន ៤,៧ នាក់ ហើយក្នុងចំនោមស្រុកទាំងអស់នោះ ស្រុកបាត់ដំបងដែលមានធំហំគ្រួសារជាមធ្យមធំជាងគេ (តារាង១)។ តារាងទី១ បង្ហាញថា អត្រានៃអ្នកក្នុងបន្ទុកធំជាងគេ (អ្នករកចំណូលម្នាក់ត្រូវចិញ្ចឹមសមាជិកជិត ៦នាក់) មាននៅក្នុងស្រុកបវិល ។ តួរលេខនេះប្រហែលតម្រូវឲ្យមាន បទអន្តរាគមន៍នៃការកសាងផែនការគ្រួសារ ឬការពន្យាកំណើត ដើម្បីបង្កើនផលិតភាពការងារ ជាពិសេសស្ត្រី ដែលរស់នៅក្នុងស្រុកបវិល ។

តារាងទី១៖ ចំនួនប្រជាជន និងមុខរបរចម្បងរបស់មនុស្សពេញវ័យដែលមានអាយុ១៨ឆ្នាំ ឡើង តាមស្រុកនីមួយៗ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥

	ចំនួនប្រជាជនសរុប	អត្រាក្នុងបន្ទុក	ទំហំគ្រួសារជាមធ្យម	មុខរបរចម្បង (ការងារសរុប)	ភាគរយនៃមុខរបរចម្បងតាមវិស័យ			
					កសិកម្ម	សេវាកម្ម	ធនធានធម្មជាតិ	សិប្បកម្ម/កែច្នៃ
រុក្ខគិរី	52,351	2.6	4.9	19,807	88%	12%	1%	0%
ភ្នំព្រឹក	64,283	2.5	4.6	25,908	83%	16%	0%	0%
រតនមណ្ឌល	44,014	2.5	4.5	17,852	83%	15%	2%	0%
កំរៀង	59,634	2.2	4.4	26,888	82%	17%	1%	0%
មោងឫស្សី	126,716	2.5	4.6	51,191	81%	18%	1%	0%
សំឡូត	46,943	2.2	4.2	21,206	81%	17%	2%	0%
បាណន់	109,319	2.5	4.7	43,307	80%	18%	2%	0%
សង្កែ	129,870	2.6	4.8	50,379	77%	18%	5%	0%
សំពៅលូន	47,388	2.6	4.7	17,988	76%	19%	2%	2%
គាស់ក្រឡ	37,585	2.7	5.1	13,777	76%	21%	3%	0%
ថ្មគោល	133,859	2.7	4.7	48,756	74%	24%	2%	0%
បវិល	114,902	5.6	3.9	20,484	68%	23%	9%	0%
ឯកភ្នំ	82,602	2.8	4.5	29,516	50%	**27%**	**23%**	0%
បាត់ដំបង	155,584	3.3	5.4	47,488	26%	**71%**	1%	2%
ស្រុកទាំងអស់	1,205,050	2.8	4.7	434,547	71%	25%	4%	0%

ប្រភព៖ ទិន្នន័យឃុំ ២០១៥ ក្រសួងផែនការ

តារាងទី១ ក៏បង្ហាញផងដែរថាវិស័យកសិកម្មក្នុងខេត្តបាត់ដំបងស្រូបយកកម្លាំងពលកម្មប្រហែល ៧១% និង បន្ទាប់មកគឺវិស័យសេវាកម្ម (២៥%)។ ចំនួនប្រជាជន (២៣%) ច្រើនជាងគេនៃស្រុកឯកភ្នំនៅពឹងផ្អែកលើធនធាន (ការនេសាទ អនុផលព្រៃឈើ និងការបរបាញ់) ជាមុខរបរចម្បងសំរាប់ចិញ្ចឹមជីវិត។ ភាពខុសគ្នាគួរឲ្យកត់សម្គាលនោះ គឺមាននៅស្រុកបាត់ដំបងដែលប្រជាជន ៧១% កំពុងប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតក្នុងវិស័យសេវាកម្ម ហើយមានតែ ២៦% ប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវបានរាយការណ៍ថាការធ្វើកសិកម្មជារបរចម្បង។ ការកែច្នៃចំណីអាហារ និងសិប្បកម្មនានា (ឧស្សាហកម្មជនបទ) ទាមទារឲ្យមានការគាំទ្រពីបទអន្តរាគមន៍អភិវឌ្ឍន៍ សំដៅលើកស្ទួយវិស័យឧស្សាហកម្មជនបទនេះ ដើម្បីលើកែលម្អ ចង្វាក់ផលិតកម្ម និងបង្កើតការងារថែមទៀតដល់អ្នកដែលទើបចូលទីផ្សារពលកម្មថ្មីនៅក្នុងខេត្តនេះ។[2]

២.២. សក្តានុពលនៃការបង្កើនផលិតកម្មកសិកម្ម

ផ្ទៃដីដាំដុះបានកើនឡើងប្រហែល ៤២% ពី ៤២៤,៤៥៩ហិចតា ក្នុងឆ្នាំ ២០១០/២០១១ ទៅ ៦០៦,៧០២ហិចតា ក្នុងឆ្នាំ២០១៥។ តារាងទី២ ក៏បង្ហាញផងដែរថាផ្ទៃដីសម្រាប់ការដាំស្រូវក៏កើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស គឺបាន ១៥០,៨២៣ ហិចតា ថែមទៀត ហើយផ្ទៃដីសម្រាប់ការដាំស្រូវសរុបគ្របដណ្តប់ប្រហែល ៧៣% នៃផ្ទៃដីដាំដុះនៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង។ អាស្រ័យហេតុនេះ ផលិតកម្មស្រូវគឺជាប្រភពដ៏សំខាន់នៃការចិញ្ចឹមជីវិតសម្រាប់ប្រជាជនក្នុងខេត្តបាត់ដំបង បើយោងតាមទំហំផ្ទៃដីដាំដុះនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៥។

យោងផលិងផលសរុបនៃដំណាំ១៩ប្រភេទនៅបាត់ដំបង ដំឡូងមីមានចំណែកផលិផលធំជាងគេ (៦៩,៦៨%) បន្ទាប់មក គឺផលិតកម្មស្រូវ (២៣,៨៨%) និងពោត (៣,៩៤ %)។ ប្រសិនបើមានទីផ្សារ និងចង្វាក់ឧស្សាហកម្មកែច្នៃរឹងមាំនៅកម្ពុជានោះ ដំណាំដំឡូងមី និងពោត ទំនងជាផ្តល់ឱកាសការងារច្រើនដល់ប្រជាជន និងរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនៅបាត់ដំបងជាពិសេស។[3] ដោយមានកម្លាំងពលកម្ម និងផ្ទៃដីដែលបានលកាប់ឆ្ការរួចហើយសំរាប់បង្កបង្កើនផល[4] ខេត្តនេះមានសក្តានុពលខ្ពស់សម្រាប់ទាក់ទាញការវិនិយោគដើម្បីបង្កើនផលិតកម្ម និងផលិតភាពកសិកម្ម សម្រាប់បង្កើតការងារ ព្រមទាំងកែលម្អជីវភាពរបស់ប្រជាជន។

តារាង២៖ ដំណាំដំឡូងមីជាចំណែកធំបំផុត នៃផលិតផលដំណាំសរុបនៅក្នុងខេត្ត

ធៀបនឹងផលសរុបជាតិ

ដំណាំ	ផ្ទៃដីដាំដុះ (ហិចតា)			ផលិតផល (តោន)	% នៃ ផលិតផលសរុប	ផលិតផលទូទាំងប្រទេស	% នៃ ផលិតផលក្នុងខេត្តបាត់ដំបង
	2015	2010/11	ការផ្លាស់ប្តូរ 2015-2010/11				
ស្រូវ	440,574	289,751	150,823	713,747	23.88%	6,430,021	11%
ដំឡូងមី	94,856	17,555	77,301	2,082,790	69.68%	6,669,001	31%
ពោត	37,373	66,603	-29,230	117,921	3.94%	273,231	43%
សណ្តែកសៀង	11,637	25,057	-13,420	22,650	0.76%	103,017	22%
សណ្តែកបាយ	7,106	11,053	-3,947	9,481	0.32%	53,024	18%
ល្ង	4,943	8,959	-4,016	4,532	0.15%	18,585	24%
ស្វាយ	2,577	890	1,687	11,633	0.39%	2,536,498	0%
កៅស៊ូ	2,520	406	2,114	1,178	0.04%	1,137,865	0%
មៀន	2432	928	1,504	18,292	0.61%	26,418	69%
គ្រាប់ស្វាយចន្ទី	889	126	763	1,120	0.04%	1,121,013	0%
ក្រូច	565	634	-69	2,475	0.08%	5,530	45%
សណ្តែកដី	551	1,904	-1,353	825	0.03%	25,027	3%

ដំណាំ	ផ្ទៃដីដាំដុះ (ហិចតា)			ផលិតផល (តោន)	% នៃ ផលិតផលសរុប	ផលិតផលទូទាំងប្រទេស	% នៃ ផលិតផលក្នុងខេត្តបាត់ដំបង
	2015	2010/11	ការផ្លាស់ប្តូរ 2015-2010/11				
ដំឡូងជ្វា	170	107	63	619	0.02%	24,803	2%
អំពៅ	161	269	-108	1553	0.05%	1,014,419	0%
ផ្លែស្រការនាគ	129	91	38	298	0.01%	460	65%
ម្រេចខ្មៅ	129	4	125	31	0.00%	314,236	0%
ធុរេន	59	50	9	104	0.00%	15,735	1%
មង្ឃុត	21	20	1	29	0.00%	479	6%
សាវម៉ាវ	10	55	-45	16	0.00%	4,264	0%
ផលិតផលដំណាំទាំងអស់	606,702	424,459	182,243	2,989,292	100.00%	19,773,626	

ប្រភព៖ ទិន្នន័យឃុំ ២០១០/១១-២០១៥ ក្រសួងផែនការ

ជាឧទាហរណ៍ កសិករបានប្រើប្រាស់ផ្ទៃដីថ្មីសម្រាប់ដាំដំណាំស្វាយ(១,៣៨៩ ហិចតា) កៅស៊ូ (២,៣៦០ ហិចតា) មៀន (៨៦២ ហិចតា) ស្វាយចន្ទី(២៨២ ហិចតា) ក្រូចពោធិសាត់ (១៨៩ ហិចតា) ម្រេចខ្មៅ (៩២ ហិចតា) ផ្លែស្រការនាគ(៣៩ ហិចតា) ធុរេន(៣៥ ហិចតា) និងមង្ឃុត (១៤ ហិចតា) (តារាងទី២ និង ឧបសម្ព័ន្ធ៣)។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ខណៈពេលរងចាំដំណាំទាំងនេះលូតលាស់ដល់ពេលប្រមូលផល ប្រសិនជាមានការវិនិយោគបន្ថែមទៀតដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទីផ្សារអន្តរជាតិ និងកំណើនមត្រូវការបរិភោគក្នុងស្រុក នឹងនាំមកនូវការប្រើប្រាស់ដីកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពបន្ថែមទៀតសំរាប់បង្កើនផលិតសិកម្មកសិផលផ្សេងទៀត។[5]

២.៣. កត្តាអំណោយផលសម្រាប់ទាក់ទាញការវិនិយោគ

ការវិនិយោគសកម្មភាពកសិកម្ម និងសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋានផ្សេងទៀតបានសម្របសម្រួលដោយការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធថ្មីៗនេះ រួមមាន ការកែលម្អប្រព័ន្ធផ្លូវជាតិ និងផ្លូវលំជនបទនៅតាមមូលដ្ឋាន និងអំណោយផលនៃទីតាំង ភាពសមប្បូរបែបនៃធនធានធម្មជាតិ និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌សម្រាប់ការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសេវាកម្ម និងទីតាំងទេសចរណ៍វប្បធម៌ និងអេកូ-ទេសចរណ៍។ សក្តានុពលសម្រាប់ទាក់ទាញវិនិយោគដែលខេត្តបាត់តំបងរួមមានគឺ[6]៖

១. ទីតាំងភូមិសាស្ត្ររបស់ខេត្ត និងទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងប្រទេសថៃសម្រាប់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មដែលសម្រួលដោយផ្លូវជាតិលេខ ៥ ដែលមានការកែលម្អ និងផ្លូវជាតិលេខ៥៧ ទៅកាន់ព្រំដែនប្រទេសថៃ រួមមានច្រកព្រំដែនអន្តរជាតិ ១កន្លែង និងច្រកព្រំដែនតាមតំបន់ចំនួន ៤ កន្លែង សម្រាប់សម្រួលដល់ការធ្វើពាណិជកម្ម។

២. មានបណ្ដាញដឹកជញ្ជូនល្អ តាមរយៈផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវដែក ផ្លូវទឹក ដែលតភ្ជាប់ទៅនឹងប្រទេសថៃ រាជធានីភ្នំពេញ និងបណ្ដាខេត្តនានា

៣. ដីមានជីជាតិសម្រាប់ដំណាំផ្សេងៗ និងប្រពន្ធ័ធារាសាស្ត្រដែលមានការអភិវឌ្ឍល្អ និងទំនប់ធំៗបី និង

៤. កម្លាំងពលកម្មដែលមានស្រាប់ និងកំពុងតែកើនឡើង

កត្តាអំណោយផលទាំងនេះ ប្រសិនបើមានផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឲ្យបានត្រឹមនោះ នឹងផ្ដល់នូវបរិស្ថានអំណោយផលសម្រាប់ទាក់ទាញការវិនិយោគបន្ថែមទៀតចំពោះផលិតកម្មៈ

១. កសិកម្ម (ស្រូវ ដំឡូងមី ពោត សណ្ដែក និងបន្លែចម្រុះ) ការចិញ្ចឹមសត្វ (ក្របី ត្រី និងក្រពើ) ។ល។

២. ឧស្សាហកម្ម (រោងម៉ាស៊ីនស្រូវ ការកែច្នៃចំណីអាហារ និងទាញយករ៉ែ ជាដើម) និង

៣. ទេសចរណ៍ (លំហូរនៃចំនួនភ្ញៀវទេសចរណ៍ទៅកាន់ខេត្តបាត់ដំបងបានកើនឡើង)

២.៤. កត្តាប្រឈមដែលផលិតករក្នុងស្រុកជួបប្រទះ

មិនមានការសិក្សាច្បាស់លាស់ណា ស្ដីពីបញ្ហាប្រឈមដែលផលិតករនៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបងជួបប្រទះ សម្រាប់ជាឯកសារយោងនៃការស្រាវជ្រាវនេះទេ។ ភស្តុតាងដែលអាចដកស្រង់ចេញពីការសិក្សាថ្នាក់ជាតិដែលមានពិភាក្សានៅក្នុងអត្ថបទស្រាវជ្រាវក្នុងស្រុក និងអន្តរជាតិថ្មីៗនេះ ស្ដីពីការអភិវឌ្ឍ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ពាក់ព័ន្ធនឹងកសិករ ឬផលិតករនៅខេត្តបាត់តំបង ត្រូវបានសង្ខេបដូចជាខាងក្រោមៈ

ក. សម្រាប់ផលិតករ [7]

១. កង្វះសេវាផ្សព្វផ្សាយដែលមានប្រសិទ្ធិភាព សម្រាប់គាំទ្រដល់កសិករដែលចាប់យកគំនិតថ្មីៗនៃការធ្វើកសិកម្ម មកអនុវត្ត។

២. កង្វះយន្តការសហការណ៍ទ្វេរភាគី និងពត៌មានទីផ្សារ ដែលនាំឲ្យមានហានិភ័យខ្ពស់ដល់ការដាំដំណាំមួយចំនួន ពីព្រោះកសិករអាចរកទីផ្សារមិនបានសម្រាប់ផលិតផលរបស់ពួកគេ។

៣. ដោយមិនមានប្រាក់សន្សំគ្រប់គ្រាន់ កសិករអាចលក់ដីកសិកម្ម ហើយក្លាយជាពលករពនេចរ (mobile workers) និង ឬក៏បង្ខំលក់ផលិតផលកសិកម្មក្នុងតម្លៃទាបនៅពេលប្រមូលផលដើម្បីសងប្រាក់កម្ចីដែលពួកគេខ្ចីពីអ្នកចងការឯកជន ឬពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

៤.ការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មកែច្នៃ មានដំណើរការយឺតយ៉ាវ ក្នុងការកែលម្អចង្វាក់ផលិតកម្ម សំដៅបង្កើតតម្លៃបន្ថែមលើផលិតផលកសិកម្ម និងការបង្កើតការងារបន្ថែមទៀត។

៥. ការឡើងចុះនៃតម្លៃកសិផលដែលបានប៉ះពាល់ដល់ជីវភាព ហើយកសិករដែលតែងតែសុំបទអន្តរាគមន៍សមស្របពីរដ្ឋាភិបាលដើម្បីរក្សាស្ថេរភាពតម្លៃកសិកផល ត្រូវបានលើកយកមកផ្សាយជាញឹកញាប់តាមប្រពន្ធ័ផ្សព្វផ្សាយនានា។[8]

ខ. ទីផ្សារ និងពាណិជ្ជកម្ម

១. ទោះបីជាមានការកើនឡើង នៃចំនួនក្រុមហ៊ុនអាហារ័ណ នីហារ័ណ ដែលនាំចេញអង្ក និងផលដំណាំផ្សេងៗក៏ដោយ ក៏ការនាំចេញកសិផលភាគច្រើនមានការពឹងផ្អែកលើទំនាក់ទំនងទីផ្សារជាមួយប្រទេសជិតខាង (ឧ. ប្រទេសថៃ និងវៀតណាម)[9][10][11]

២. ខណៈដែលស្ថានភាពផ្លូវ និងការថែទាំផ្លូវមានភាពប្រសើរឡើង[12] តម្លៃដឹកជញ្ជូនទំនិញ និងផលកសិកម្មនៅកម្ពុជានៅតែមានកម្រិតខ្ពស់ ប្រសិនបើធៀបទៅនឹងប្រទេសជិតខាងទាំងនោះ។[13]

៣. ការលើកកម្ពស់សេវាច្រកចេញចូលតែមួយ (one window services) សម្រាប់ការបង្កើត និងចុះបញ្ជីអាជីវកម្ម អាចជួយកាត់បន្ថយការចំណាយអាជីវកម្ម[14] ដែលចាំបាច់ត្រូវពង្រីកឲ្យបានទូទាំងប្រទេសដើម្បីបង្កើនគុណភាពផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងពន្លឿនការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន ។

២.៥. គោលនយោបាយឆ្លើយតបនៅក្នុងបរិបទនៃដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ និងវិមជ្ឈការ

គោលនយោបាយផ្សេងៗគ្នាដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដូចជាការអភិវឌ្ឍតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសនៅកម្ពុជា[15] គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្ម២០១៥-២០២៥[16] យុទ្ធសាស្ត្រសមាហរណកម្មពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ២០១៣-២០១៨[17] និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ ២០១២-២០២០[18] ជួយធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវបណ្តា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ហើយនឹងជួយទាក់ទាញការវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចដ៏ទៃទៀតក្រៅពីការដឹកជញ្ជូន ដើម្បីពង្រីកកំណើនសេដ្ឋកិច្ច[19]។ តារាងទី៣ សង្ខេបអំពីយុទ្ធសាស្ត្រគោលនយោបាយតម្រង់ទិស និងទំនាក់ទំនងទៅនឹងតួនាទី ភារកិច្ចនៃតួ អង្គសំខាន់នីមួយៗរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅក្នុងដំណើរការវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ។

តារាង ៣៖ គោលនយោបាយថ្មីៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍ និងការលើកឡើងអំពីបញ្ហាទីផ្សារនៃផលិតផលកសិកម្មនៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤-២០១៨	១) ការលើកកម្ពស់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ២) ពង្រឹងការរៀបចំស្ថាប័នដើម្បីលើកកម្ពស់ពាណិជ្ជកម្ម និងការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម ៣) លើកកម្ពស់សមត្ថភាពកែច្នៃ ៤) ការអនុវត្ត "សេវាច្រកចេញចូលតែមួយ" សម្រាប់កែលម្អបន្ថែមទៀតលើការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ៥) ពង្រឹងប្រពន្ធ័ដឹកជញ្ជូន និងលើកកម្ពស់គុណភាពផលិតផលកសិកម្មឲ្យស្របទៅតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ៦) បង្កើនសមត្ថភាពដើម្បីផ្តល់នូវឥណទានដែលមានតម្លៃសមរម្យ និង ៧) បង្កើនភាពជាដៃគូររវាងកសិករ និងពាណិជ្ជករ និងរវាងកសិ-ឧស្សាហកម្ម ខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ
ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម ២០១៤-២០១៨	១) ពង្រឹងព័ត៌មានកសិកម្ម និងប្រពន្ធ័ទីផ្សារ ២)ការលើកកម្ពស់ការចូលទៅកាន់ទីផ្សារនៃផលិតផលកសិកម្ម តាមរយៈការកើនឡើងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសនៃកសិ-ឧស្សាហកម្ម ការទំនាក់ទំនងទីផ្សារ និងលើកកម្ពស់គុណភាព និងសមត្ថភាពនៃផលិតផលកសិកម្មដោយគិតពីផលប៉ះពាល់លើសុខភាពសាធារណៈនិងបរិស្ថាន ៣) ការលើកកម្ពស់ការកែច្នៃផលិតផលកសិកម្ម និងការវិនិយោគនៅក្នុងកសិ-ឧស្សាហកម្ម ព្រមទាំងការពង្រឹងប្រព័ន្ធទីផ្សារកសិកម្ម និងឱកាសពង្រីកទីផ្សារ ៤) ការបង្កើត និងការចុះឈ្មោះរបស់សហករណ៍កសិកម្មបន្ថែមទៀត ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិអំណាច សមត្ថភាពចរចារ ភាពងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាបច្ចេកទេស និងសេវាឥណទាន ហើយនឹងប្រសិទ្ធិភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន។
គោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ២០១៥	លើកទឹកចិត្តវិស័យឯកជន ដើម្បីបង្កើត និងដំណើរការមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានដោយផ្តោតលើបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន (ICT) នៅតាមជនបទ និងការប្រើប្រាស់ទូរសព្ទ័ទំនើបក្នុងការចែករំលែកព័ត៌មានទីផ្សារ និងបង្កើតកម្មវិធីវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ដោយផ្តោតលើកសិដ្ឋាននៅតាមសហគមន៍។
គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្ម ២០១៥-២០២៥	១) លើកកម្ពស់យ៉ាងសកម្មនូវការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស(FDI)ដែលផ្តោតលើការរីកចម្រើនបរិយាកាសវិនិយោគ ការអភិវឌ្ឍតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស(SEZs) និងការរៀបចំតំបន់ឧស្សាហកម្ម ២) ពង្រឹង និងធ្វើទំនើបកម្មសហគ្រាសធនតូច និងមធ្យម(SMEs) ដោយផ្តោតលើការបង្កើត និងផ្តល់រង្វាន់ទឹកចិត្តរបស់ពួកគេ(focusing on their formalization and the provision of incentives) រួមមាន ការជំរុញឲ្យធ្វើបញ្ជីកត់ត្រា និង គណនេយ្យត្រឹមត្រូវ ព្រមទាំងលើកកម្ពស់វិស័យកសិ-ឧស្សាហកម្ម ៣) ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវបទប្បញ្ញត្តិបរិស្ថានដោយផ្តោតលើវិធានការសម្រប

	សម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងការលើកកម្ពស់ការនាំចេញ ការពង្រឹងស្តង់ដារឧស្សាហកម្ម និងកម្មសិទ្ធិបញ្ញាក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម (industrial property rights) ការសម្របសម្រួលកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ ការបង្កើតទីផ្សារការងារ និងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវទំនាក់ទំនងឧស្សាហកម្ម ៤) ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយគាំទ្រដោយផ្តោតលើការអភិវឌ្ឍជំនាញ និងធនធានមនុស្ស វិទ្យាសាស្ត្រ ការលើកកម្ពស់បច្ចេកវិទ្យា និងការច្នៃប្រឌិត ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឧស្សាហកម្ម និងវិធានហិរញ្ញប្បទាន។
គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ ២០១២-២០២០	១) ការការពារតំបន់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍអេកូទេសចរណ៍ គឺត្រូវបានចាត់ទុកជាវិស័យអភិវឌ្ឍន៍អាទិភាព ២) ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងការពង្រីកទីកន្លែងទេសចរណ៍ និងការបំពាក់បំប៉នភាសាបរទេសសម្រាប់មគ្គុទេសទេសចរណ៍ដែលមានជំនាញ ៣) សុវត្ថិភាព និងការគ្រប់គ្រងផលប៉ះពាល់ផ្នែកទេសចរណ៍ តម្រូវឲ្យមានការគាំទ្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពសម្រាប់ការអនុវត្តដ៏ជោគជ័យនៃគោលនយោបាយភូមិ ឃុំ មានសុវត្ថិភាព ៤) ទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ច និងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ គឺជាបញ្ហាចម្បងដែលត្រូវលើកឡើង ដើម្បីលើកកម្ពស់សេវាទេសចរណ៍ក្នុងចំណោមវិធានការយុទ្ធសាស្ត្រដ៏ទៃទៀត។

ដើម្បីបង្កើនគុណប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ច សម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងសម្រាប់ខេត្តបាត់ដំបង វាត្រូវការចាំបាច់នូវផែនការអភិវឌ្ឍន៍ខេត្ត ដែលមានការសម្របសម្រួល ការពង្រឹងធនធានមនុស្ស ហើយនឹងធ្វើឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនូវការដឹកជញ្ជូន និងនីតិវិធីគយ ជាមួយនឹងប្រទេសអាស៊ានដ៏ទៃទៀត។[20] លើសពីនេះទៅទៀត កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីក្របខ័ណ្ឌរួមនៃការសម្របសម្រួលការចរាចរណ៍ដោយសេរីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ទំនិញ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងតំបន់ចំបាច់ត្រូវផ្តល់សច្ចាប័ន សម្រាប់ការធ្វើសមាហរណកម្មប្រកបដោយអត្ថន័យ នៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទៅក្នុងអាស៊ាន។[21]

ការធ្វើឲ្យល្អប្រសើរឡើងនូវបណ្តាញដឹកជញ្ជូន នឹងនាំឲ្យមានការកាត់បន្ថយការចំណាយលើការដឹកជញ្ជូន និងមានភាពប្រសើរឡើងនូវការប្រកួតប្រជែងក្នុងការនាំចេញ ប្រសិនបើឧបសគ្គស្ថាប័នមួយចំនួនដូចជា ការចំណាយខ្ពស់លើការបង្កើតអាជីវកម្ម និងនីតិវិធីគយមិនច្បាស់លាស់ត្រូវបានដោះស្រាយ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលបានធ្វើឡើងដោយរាជរដ្ឋាភិបាលនាប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមក អាចធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានលេខរៀងទី ២៩ ក្នុងចំណាត់ថ្នាក់នៃការដឹកជញ្ជូន (Logistics Performance Ranking) របស់ធនាគារពិភពលោក។[22]

ឧទាហរណ៍ចំនួនពីរនៃសមទ្ធិផលដ៏ល្អដែលសម្រេចបាន ដែលអាចមើលឃើញតាមរយៈសមាគមកសិករចំនួនពីរដែលបានអភិវឌ្ឍន៍អាជីវកម្មរបស់ខ្លួនយ៉ាងប្រសើរ គឺសមាគមម្រេចកំពត និងសមាគម

មៀនប៉ៃលិន។ សមាគមទាំងពីរនោះត្រូវបានផ្តួចផ្តើម និងគាំទ្រដោយកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍របស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលធ្វើការយ៉ាងជិតស្និតជាមួយនឹងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។ ពួកគេបានទទួលនូវភាពជោគជ័យក្នុងការសម្រេចនូវគោលបំណងចម្បងរបស់ពួកគេ៖ ១) ពង្រឹងគុណប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចរបស់កសិករ ពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ២) ការពង្រឹងការធ្វើទីផ្សារ តាមរយៈការប្រមូលទិញ និងលក់ ៣) ការពង្រឹងទំនាក់ទំនង និងកិច្ចសហការរវាងកសិករក្នុងមូលដ្ឋាន អាជីវកម្ម និងអ្នកវិនិយោគ និង៤) សម្រួលដល់ការទទួលយក និងចែករំលែកចំណេះដឹងពាក់ពន្ធ័នឹងកសិកម្មទៅដល់កសិករ។[23] ឥឡូវសមាគមនេះ គឺអាចបង្កើតទំនាក់ទំនងទីផ្សារជាតិ និងអន្តរជាតិ និងបណ្តាញទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលរបស់ពួកគេ។ ជាមួយនឹងការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាល ម្រេចកំពត និងមៀនប៉ៃលីន ត្រូវបានចុះបញ្ជីជាមួយសញ្ញាពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា។ ទាំងរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល បានផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសទៅដល់កសិករតាមរយៈសមាជិកភាពរបស់ពួកគេនៅក្នុងសមាគម។ ជាការកត់សម្គាល់ផងដែរថា ការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលទទួលបានជោគជ័យដែលពាក់ព័ន្ធសមាគមទាំងពីរនេះ គឺពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងលើការពង្រីកនៃសមាជិកភាពនៅទូទាំងដែនកំណត់រដ្ឋបាលឃុំ និង/ឬស្រុក ដើម្បីបង្កើនអំណាចចរចារ និងដើម្បីធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយគ្នាដើម្បីធានានូវបរិមាណ និងគុណភាពនៃផលិតផលរបស់ពួកគេសម្រាប់បំពេញនូវតម្រូវការទីផ្សារអន្តរជាតិ។

២.៦.ការពង្រឹងតួនាទីនៃរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ទាក់ទងទៅនឹងការពង្រឹងតួនាទីរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ វាជាការសំខាន់ណាស់ក្នុងការស្វែងយល់ពី រចនាសម្ព័ន្ធ និងការទទួលខុសត្រូវនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនេះ ដោយផ្អែកលើច្បាប់គ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ២០០៨[24] និង គោលនយោបាយភូមិឃុំមានសុវត្ថិភាព។[25] រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានបីថ្នាក់៖១)រដ្ឋបាលថ្នាក់ខេត្ត ២)រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និង ៣)រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់។ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតីទាំងបីថ្នាក់មានគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍមួយចំនួន (រូបភាពទី១)។

តួរអង្គសំខាន់ទាំងបីនេះ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងអនុវត្តការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងការផ្តល់សេវាកម្ម ដោយពង្រឹង នឹងអនុវត្ត ការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាក់មូលដ្ឋានរបស់ ឃុំ សង្កាត់ និងការធ្វើផែនការវិនិយោគសម្រាប់សិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុក ដើម្បីប្រមូលនិធិពីរដ្ឋាភិបាល និង/ឬពីក្រសួងមហាផ្ទៃ។[26]

តួនាទីសំខាន់មួយរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ គឺការអនុវត្តគោលនយោបាយភូមិឃុំមានសុវត្ថិភាពដែលធានានូវសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងសុវត្ថិភាពសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចនៅមូលដ្ឋាន។ ភាពជោគជ័យនៃគោលនយោបាយនេះ គឺពឹងផ្អែកលើសហប្រតិបត្តិការល្អរវាងប៉ូលីស និងក្រុមប្រឹក្សា។[27] តួនាទីសំខាន់ផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិគឺ លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមប្រកបដោយចេរភាព នៅក្នុងដែនដីរដ្ឋបាលរបស់ពួកគេ (រូបភាពទី១)។ លើសពីនេះទៅទៀត

ផែនការអភិវឌ្ឍថ្នាក់ក្រោមជាតិ គួរយកចិត្តទុកដាក់លើថាមពលដែលបានបង្កើតដោយការប្រែប្រួលសេដ្ឋកិច្ច និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទីផ្សារអន្តរជាតិ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ពុំទាន់មានការយកចិត្តទិកដាក់បែបនេះនៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ (CDP) និងផែនការវិនិយោគឃុំ (CIP) បច្ចុប្បន្ន ហើយសមត្ថភាពរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅមានកម្រិត។[28]

ការពង្រឹងតួនាទី និងមុខងាររបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គម ប្រកបដោយចេរភាព នៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ពួកគេ គឺពឹងផ្អែកលើកម្រិតធនធានរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់មូលដ្ឋាន។ គោលបំណង គឺដើម្បីគាំទ្រនូវសមត្ថភាពឃុំសង្កាត់ដើម្បីរៀបចំ និងអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ឃុំ និងផែនការវិនិយោគឃុំរបស់ពួកគេ ដែលនឹងត្រូវបានរួមបញ្ចូលគ្នា ទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាក់ខេត្តរយៈពេលវែង សម្រាប់គាំទ្រ ការសម្របសម្រួលពីរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់កំពូល វិស័យឯកជន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល (NGOs) (រូបភាពទី១)។

រូបទី 1: កិច្ចសហការណ៍ ដើម្បីលើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាននិង ទីផ្សារក្នុងបរិវេណ
វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ

បញ្ហាប្រឈមនាពេលបច្ចុប្បន្នដែលបានជួបប្រទះនៅក្នុងដំណើរការវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ គឺមានទំនាក់ទំនងគ្នាជាមួយនឹងស្វ័យភាពសារពើពន្ធនៅ ពេលដែលរដ្ឋបាលថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ និងស្រុក មិនមានសមត្ថភាពលែលកបង្កើតប្រាក់ចំណូល ឬក៏សិទ្ធិអំណាច និងភាពបត់បែននៅក្នុងការប្រើធនធានក្នុងមូលដ្ឋានដែលមានស្រាប់សម្រាប់ការអនុវត្តផែនកាអភិវឌ្ឍន៍ណាដែលជាអាទិភាព។[29]

៣. ជម្រើសគោលនយោបាយ

ខេត្តបាត់ដំបង គឺស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការផ្លាស់ប្តូរ និងពិពិធកម្មនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម។ ដោយសារតែទីតាំងភូមិសាស្ត្រ និងការតភ្ជាប់ការដឹកជញ្ជូនរបស់ខេត្តមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ ធ្វើឲ្យខេត្តមានទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងរឹងមាំជាមួយប្រទេសថៃសម្រាប់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មឆ្លងដែន។ ផលិតផលភាគច្រើនរបស់ខេត្តបានទៅដល់ទីផ្សារអន្តរជាតិ តាមរយៈប្រទេសថៃសម្រាប់ការវេចខ្ចប់ម្តងទៀត និងការកែច្នៃ។ ដោយសារតែសមត្ថភាពនៃការទំនាក់ទំនងទីផ្សារជាមួយអ្នកទិញអន្តរជាតិនានានៅមានកម្រិត មិនដូចផលិតផលរបស់កសិករដែលជាសមាជិកសមាគមម្រេចកំពត និងមៀនប៉ៃលិន អ្នកដាំដំណាំស្រូវនឹងដំណាំចំការនៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបងជាញឹកញាប់តែងតែប្រឈមនូវហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលរបស់ពួកគេ។ ដូចគ្នានេះដែរប្រជាជននៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានហាក់ដូចជាមិនទាន់សម្រេចបានផលប្រយោជន៍យ៉ាងពេញលេញនៃការអភិវឌ្ឍវប្បធម៌ និងអេកូទេសចរណ៍ព្រមទាំងការធ្វើសមាហរណកម្មការអភិវឌ្ឍនេះទៅក្នុងផែនការថ្នាក់ក្រោមជាតិ។[30]

រូបភាពទី១ បង្ហាញពីតម្រូវការសម្រាប់ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវការសហការរវាងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ និងគាំទ្រសម្រាប់ការជួយដោះស្រាយបញ្ហាដែលកសិករបានជួបប្រទះ នៅក្នុងការស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ដំណាំចំការរបស់ពួកគេនាពេលបច្ចុប្បន្ន នៅក្នុងបរិបទវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ។ ទីមួយ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ ព្រមទាំងក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងក្រសួងទេសចរណ៍គួរមានផែនការរួមគ្នាក្នុងការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងក្នុងការការកសាងសម្ថភាពមូលដ្ឋាន សម្រាប់ការការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម និងការអភិវឌ្ឍទីផ្សារនិងបណ្តាញកសិកម្ម។

ទីពីរ ការយកចិត្តទុកដាក់នៃការធ្វើអន្តរាគមន៍គោលនយោបាយគួតែផ្តោតសំខាន់លើការបង្កើត និងការកសាងសមត្ថភាពរបស់កសិករនានា និង/ឬសមាគមអាជីវកម្ម។ ដោយមានការគាំទ្រពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និង/ឬ ក៏រដ្ឋាបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ សមាគមកសិករ និងសមាគមអាជីវកម្មអាចនឹងបង្កើតឡើងដោយសមាជិកណាដែលមានការចាប់អារម្មណ៍ និងមានបញ្ហាដូចគ្នាទាក់ទងនឹងផលិតផលដំណាំចំការ និងសកម្មភាពអាជីវកម្មដែលពួកគេគួរតែអនុវត្ត។ ប្រធានសមាគមដែលទើបតែបង្កើតថ្មីនេះគួរតែត្រូវបានជ្រើសរើសដោយសមាជិកដែលធ្វើកសិកម្មទាំងនោះ។ បន្ទាប់មកសមាគមអាចពង្រីកខ្លួន ដោយមានសមាជិកពី ឃុំ និង/ឬស្រុក/សង្កាត់ ផ្សេងៗ ប្រការនេះនឹងបង្កើនអំណាចចរចារតាមរយៈសកម្មភាពរួម។

ទីបី ភាពជោគជ័យនៃការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់សមាគមនេះ នឹងពឹងផ្អែកលើការគាំទ្រពីដំណើរការកសាងផែនការក្នុងមូលដ្ឋានដូចជា ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ(CDP) និង/ឬផែនការវិនិយោគឃុំ(CIP)។ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងការវិនិយោគឃុំ អាចកៀរគរការគាំទ្រពីនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេសដែលពាក់ពន្ធ័

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន សម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាពរបស់សមាគមកសិករដែលបានបង្កើតថ្មីនេះ។ នៅក្នុងដំណើរការនេះ សមាគមនិមួយៗអាចរៀនពីភាពជោគជ័យរបស់សមាគមម្រេចកំពត និងមៀនប៉ៃលិន ដើម្បីបង្កើតផែនការយុទ្ធសាស្ត្រដាច់ដោយឡែករបស់ខ្លួន ក្នុងការលើកកម្ពស់សមាជិកភាព និងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម ព្រមទាំងការវិនិយោគរបស់ខ្លួន។ បន្ទាប់មកផែនការរបស់ពួកគេអាចនឹងបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ និងការវិនិយោគឃុំ ដែលជាកម្រិតដែនសីមានៃការសម្របសម្រួលការធ្វើផែនការ សម្រាប់ជាការគាំទ្រដល់ផែនការអាជីវកម្ម និងសកម្មភាពនានានៃសមាគមនិមួយៗ នៅឯថ្នាក់ស្រុក និង/ឬខេត្ត។ ទីបួន ការបណ្តុះបណ្តាលភាពជាសហគ្រិន និងការធ្វើផែនការអាជីវកម្ម គឺចាំបាច់សម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាពរបស់សមាគមនីមួយៗ ព្រមទាំងសមាជិករបស់ពួកគេ។

ទីប្រាំ ចំនុចសំខាន់មួយផ្សេងទៀតនៃការគាំទ្រសម្រាប់ទាំងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងសមាគម គឺជាការបង្កើត និងការប្រើប្រាស់ទូរសព្ទ័ទំនើប ឬក៏ប្រពន្ធ័ទំនាក់ទំនងឌីជីថល និង/ឬប្រពន្ធ័ផ្សព្វផ្សាយទ្រង់ទ្រាយធំ សម្រាប់ជាការផ្តល់ព័ត៌មានទីផ្សារថ្មីៗ និងអ្វីដែលជាតម្រូវការសម្រាប់ការជ្រើសរើសដំណាំចំការជាក់លាក់ណាមួយក្នុងការពង្រីកអាជីវកម្ម។ លើសពីនេះទៅទៀត ការចុះកិច្ចសន្យារវាងកសិករ និងសហគ្រិន ជាមួយនឹងការងើបឡើងរបស់កសិ-សហគ្រាស និងបណ្តាញអាជីវកម្មដ៏ទៃទៀត ក៏អាចជាដំណោះស្រាយផ្សេងទៀតសម្រាប់ការជួយដល់អ្នកដាំដំណាំចំការធន់មធ្យម និងធន់ធំ និងសមាគមទេសចរណ៍ដែលពាក់ពន្ធ័នៅក្នុងខេត្តនេះ។ ជម្រើសគោលនយោបាយទាំងនេះត្រូវការគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងពីរដ្ឋាភិបាល (ឧ. ការផ្តល់ការទំនុកបំរុងជាថវិកា ការការពារសម្រាប់សមាគមដែលបានបង្កើតថ្មី និងការអភិវឌ្ឍ ការចុះកិច្ចសន្យាកសិកម្មសម្រាប់ពេលវេលាជាក់លាក់ណាមួយ)។

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ ផលិតផលស្រូវសរុបតាមខេត្ត ២០១៥

	ស្រូវវស្សាសរុប (តោន)	ផលិតផលស្រូវប្រាំងសរុប	សរុប	%
ព្រៃវែង	468,708	313,273	781,981	12.2%
តាកែវ	48,897	369,818	718,715	11.2%
បាត់ដំបង	650,004	6,743	713,747	11.1%
កំពង់ធំ	342,273	145,678	487,951	8%
សៀមរាប	359,999	46,876	406,874	6%
បន្ទាយមានជ័យ	342,80	45,771	388,621	6%
កណ្តាល	76,204	28,835	364,039	6%
កំពត	312,811	8,635	351,445	5%
កំពង់ឆ្នាំង	227,740	103,631	331,371	5%
កំពង់ចាម	202,342	106,393	308,735	5%
ស្វាយរៀង	235,636	46,540	282,76	4%
ពោធិ៍សាត់	204,947	4,361	239,308	4%
កំពង់ស្ពឺ	227,422	2,297	229,720	4%
ត្បូងឃ្មុំ	165,702	33,957	199,59	3%
ព្រះវិហារ	161,622	279	161,90	3%
ឧត្តរមានជ័យ	150,05	549	150,595	2%
ក្រចេះ	60,568	34,045	94,614	1%
ស្ទឹងត្រែង	53,388	191	53,579	1%
មណ្ឌលគិរី	34,773	-	34,773	1%
ព្រះសីហនុ	3,253	240	34,493	1%
រតនគិរី	28,927	4	28,931	0%
ភ្នំពេញ	22,472	2,316	24,787	0%
ប៉ៃលិន	8,030	8,573	16,603	0%
កោះកុង	16,103	4	16,107	0%
កែប	9,258	38	9,296	0%
សរុប	4,744975	1,685,046	6,430021	00%

ប្រភព៖ ទិន្នន័យឃុំ ២០១៥ ក្រសួងផែនការ

ឧបសម្ព័ន្ធ២៖ សមាមាត្រនៃការប្រើប្រាស់ផ្ទៃដីតាមប្រភេទនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ សម្រាប់ការបង្កើតសន្ទស្សន៍នៃការគូរផែនទី

ស្រុក	ផ្ទៃដីកសិកម្មសរុប	% នៃផ្ទៃដីស្រូវ	% នៃផ្ទៃដីចំការ	ផ្ទៃដីស្រូវ ធៀបនឹងចំការ
កម្រៀង	41,597	27%	72%	-44%
គាស់ក្រឡ	56,619	80%	10%	69%
ថ្មគោល	52,906	87%	0%	86%
បវេល	64,176	83%	17%	66%
បាណន់	44,949	72%	25%	47%
បាត់ដំបង	**37,287**	**16%**	**9%**	**8%**
ភ្នំព្រឹក	54,896	13%	87%	-74%
មោងឫស្សី	78,131	88%	4%	84%
រតនមណ្ឌល	516,359	19%	81%	-62%
រុក្ខាគីរី	43,999	40%	28%	12%
សង្កែ	40,267	93%	4%	88%
សំពៅលូន	21,175	24%	76%	-53%
សម្លូត	43,197	10%	75%	-65%
ឯកភ្នំ	18,073	45%	34%	11%
ស្រុកទាំងអស់	1,113,631	40%	54%	-14%

ប្រភព៖ ទិន្នន័យឃុំ ២០១៥ ក្រសួងផែនការ

កំណត់ចំណាំ៖ ការបែងចែកត្រូវបានកំណត់ដោយអ្នកនិពន្ធ

១. ពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងលើផលិតផលស្រូវ = >=- 40 % (ឧ.ទ 30 % ដីស្រែ -70 % ដីចំការ)

២. ពឹងផ្អែកគួរសមលើដីចំការ = <-20%-39%

៣. ពឹងផ្អែកលើទាំងដីចំការ និងដីស្រែ = - 18% - + 19 %

៤. ពឹងផ្អែកគួរសមលើដីស្រែ= + 20% - 39 %

5. ពឹងផ្អែកខ្លាំងលើផលិតផលស្រូវ = + 40 % (ឧ.ទ. 70 % ដីស្រែ - 30% ដីចំការ)

ឧបសម្ព័ន្ធ៣៖ ផលិតផលដំណាំនៃខេត្តបាត់ដំបង ប្រៀបធៀបផលិតផលទូទាំងប្រទេសតាមប្រភេទដំណាំ ឆ្នាំ ២០១៥

ល.រ	ប្រភេទដំណាំ	ខេត្តបាត់ដំបង				គ្រប់ខេត្តទាំងអស់		
		ផ្ទៃដីដាំដុះ (ហិចតា)	ទិន្នផល (តោន/ហិចតា)	ផលិតផល (តោន)	% នៃ ផលិតផលទូទាំងប្រទេស	ផ្ទៃដីដាំដុះ (ហិចតា)	ទិន្នផល (តោន/ហិចតា)	ផលិតផល (តោន)
1	ដំឡូងមី	94,856	22.0	2,082,790	31%	564,827	11.8	6,669,001
2	ស្រូវ	440,574	2.2	713,747	11%	3,025,917	2.6	6,430,021
3	ពោត	37,373	3.2	117,921	43%	83,271	3.3	273,231
4	សណ្តែកសៀង	11,637	1.9	22,650	22%	56,280	1.8	103,017
5	មៀន(ប្រមូលផល)	1,570	11.7	18,292	69%	3,029	8.7	26,418
6	ស្វាយ (ប្រមូលផល)	1,188	9.8	11,633	0%	80,248	31.6	2,536,498
7	សណ្តែកខៀវ	7,106	1.3	9,481	18%	34,845	1.5	53,024
8	ល្ង	4,943	0.9	4,532	24%	16,665	1.1	18,585
9	ក្រូចពោធិសាត់ (ប្រមូលផល)	376	6.6	2,475	45%	1,138	4.9	5,530
10	អំពៅ	161	9.6	1,553	0%	69,608	14.6	1,014,419
11	កៅស៊ូ (ប្រមូលផល)	161	7.3	1,178	0%	183,032	6.2	1,137,865
12	គ្រាប់ស្វាយចន្ទី (ប្រមូលផល)	607	1.8	1,120	0%	140,653	8.0	1,121,013
13	សណ្តែកដី	551	1.5	825	3%	13,516	1.9	25,027
14	ដំឡូងជ្វា	170	3.6	619	2%	6,436	3.9	24,803
15	ស្រការនាគ (ប្រមូលផល)	90	3.3	298	65%	184	2.5	460
16	ធុរេន (ប្រមូលផល)	24	4.3	104	1%	3,208	4.9	15,735
17	ម្រេចខ្មៅ (ប្រមូលផល)	37	0.9	31	0%	72,178	4.4	314,236
18	មង្ឃុត (ប្រមូលផល)	7	4.2	29	6%	124	3.9	479
19	សាវម៉ាវ (ប្រមូលផល)	9	1.7	16	0%	635	6.7	4,264
	ផ្ទៃដីដាំដុះ(ហិចតា)							
	កៅស៊ូ(ដាំដុះ)	2,520		-		514,984		-
	គ្រាប់ស្វាយចន្ទី(ដាំដុះ)	889		-		218,019		-
	ម្រេចខ្មៅ (ដាំដុះ)	129		-		121,065		-
	ស្វាយ(ដាំដុះ)	2,577		-		115,423		-
	មៀន (ដាំដុះ)	2,432		-		6,506		-
	ធូរេន (ដាំដុះ)	59		-		3,745		-
	ក្រូច(ដាំដុះ)	565		-		2,767		-
	សាវម៉ាវ (ដាំដុះ)	10		-		796		-
	ស្រការនាគ(ដាំដុះ)	129		-		290		-
	មង្ឃុត(ដាំដុះ)	21		-		196		-

ប្រភព៖ ទិន្នន័យឃុំ ឆ្នាំ ២០១៥ ក្រសួងផែនការ

ឯកសារយោង

[1] ROYAL GOVERNMENT OF CAMBODIA 2013. National Strategic Development Plan 2014-2018. Phnom Penh: Ministry of Planning.p.8

[2] SOKUNKOLYAN, T., PAUL, C. & SU, Y. Z. K. 2016. Addressing Marketing Problems of Farmers in Ratanakiri Province. Phnom Penh: Parliamentary Institute of Cambodia.

[3] Ibid.

[4]WORLD BANK 2015. Cambodian Agriculture in Transition: Opportunities and Risks. [Accessed on 23 October 2015].

[5] CDC Battambang Province. Phnom Penh, Cambodia: Council for Development of Cambodia.

[6] Ibid.

[7] FITZGERALD, I., SUVAṆṆĀRIDDHI, S. & SUPHAL, C. 2007. *Moving Out of Poverty?: Trends in Community Well-being and Household Mobility in Nine Cambodian Villages*, CDRI.

[8] MUYHONG, C. 2014. Farmers air their agriculture concerns *Phnom Penh Post*

[9] SOKUNKOLYAN, T., PAUL, C. & SU, Y. Z. K. 2016. Addressing Marketing Problems of Farmers in Ratanakiri Province. Phnom Penh: Parliamentary Institute of Cambodia.

[10] WORLD BANK 2015. Cambodian Agriculture in Transition: Opportunities and Risks.

[11] VUTHA, H. & VATHANA, T. 2009. Agricultural Trade in the Greater Mekong Sub-region: The Case of Cassava and Rubber in Cambodia. 43.

[12] ASIAN DEVELOPMENT BANK 2011. Cambodia: Transport Sector Assessment, Strategy, and Road Map. Phillipine.

[13] ROYAL GOVERNMENT OF CAMBODIA 2014. Cambodia Trade Integration Strategy 2014-2018. Phnom Penh., and see also SEREYVATH, P. 2015. Pepper Value Chain Analysis : Actors, Activities and their Challenge *Current Status of Pepper Business in Cambodia and Ways Forward.* Phnom Penh, Cambodia: CIRD.

[14] SOKUNKOLYAN, T., PAUL, C. & SU, Y. Z. K. 2016. Addressing Marketing Problems of Farmers in Ratanakiri Province. Phnom Penh: Parliamentary Institute of Cambodia.

[15] WARR, P. & MENON, J. 2015. Cambodia's Special Economic Zones. *Economic* 459.

[16] ROYAL GOVERNMENT OF CAMBODIA 2015. Cambodia Industrial Development Policy 2015-2025. Phnom Penh: Royal Government of Cambodia.

[17] CTIS 2013 INTER-MINISTERIAL COMMITTEE(TASK FORCE) 2013. Cambodia Trade Integration Strategy 2013-2018 and Trade SWAp Road Map 2013-2018. Phnom Penh.

[18] ROYAL GOVERNMENT OF CAMBODIA 2012. TOURISM DEVELOPMENT STRATEGIC PLAN 2012-2020. Phnom Penh, Cambodia: Ministry of Tourism.

[19] WARR, P. & MENON, J. 2015. Cambodia's Special Economic Zones. *Economic* 459.

[20] Ibid.

[21] SOKUNKOLYAN, T., PAUL, C. & SU, Y. Z. K. 2016. Addressing Marketing Problems of Farmers in Ratanakiri Province. Phnom Penh: Parliamentary Institute of Cambodia.

[22] WORLD BANK 2016. Country Score Card: Cambodia 2016. World Bank.

[23] SOKUNKOLYAN, T., PAUL, C. & SU, Y. Z. K. 2016. Addressing Marketing Problems of Farmers in Ratanakiri Province. Phnom Penh: Parliamentary Institute of Cambodia.

[24] 2008. Law on Administrative Management of the Capital, Provinces, Municipalities, Districts and Khans

[25] ROYAL GOVERNMENT OF CAMBODIA 2010. Safety village commune/Sangkat Policy Guideline. Phnom Penh: Ministry of Interior

[26] YASAK, L., VANDA, K., BOR, H. & KHUNEARY, H. 2016. Enhancing Local Development of Commune/Sangkat in Battambong Province. Phnom Penh, Cambodia: Parliamentary Institute of Cambodia.

[27] SOKUNKOLYAN, T., PAUL, C. & SU, Y. Z. K. 2016. Addressing Marketing Problems of Farmers in Ratanakiri Province. Phnom Penh: Parliamentary Institute of Cambodia.

[28] Ibid.

[29] CHANREAKSMEIDARA, V., CHAMPANOOT, T., TERITH, C., DAVY, T., RANO, F. & SOKUNKOLYAN, T. 2016. Comparative Study: Anticorruption in the Context of Decentralisation &

Deconcentration in India, Thailand, Cambodia and Malaysia. Phnom Penh, Cambodia: Parliamentary Institute of Cambodia.

[30] សេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើ ឯកសារ និងទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ។ ដូច្នេះឯកសារស្រាវជ្រាវសង្ខេបនេះ តម្រូវឲ្យអ្នកស្រាវជ្រាវពិនិត្យលើផែនការអភិវឌ្ឍខេត្តបាត់ដំបង ប៉ុន្តែក្រុមស្រាវជ្រាវឯកសារសង្ខេបនេះមិនអាចរកបាននូវផែនការនេះដើម្បីយកមកពិនិត្យនោះទេ។